

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)
Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва
(назва факультету/навчально-наукового інституту)
Кафедра декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва
(назва кафедри, що забезпечує викладання)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан факультету
_____ Євгенія НОВАК
_____ 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

ЄВРОПЕЙСЬКА ГРАНТОВА СИСТЕМА ПІДТРИМКИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У МИСТЕЦТВІ

(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова

Освітньо-професійна

програма Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Спеціальність Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Галузь знань 02 Культура і мистецтво

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва

Мова навчання українська

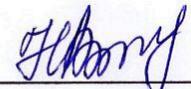
Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Європейська грантова система підтримки наукових досліджень у мистецтві» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

Розробник (ки): Кротова Тетяна Федорівна, професор кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва, доктор мистецтвознавства, професор

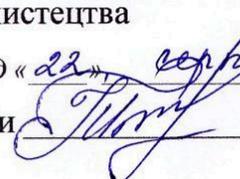
(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Викладач (чі), Кротова Тетяна Федорівна, професор кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва, доктор мистецтвознавства, професор (П.І.Б. викладача (ів), посада, науковий ступінь, вчене звання)

Погоджено з гарантом ОП **Наталія ГАТЕЖ**

Затверджено на засіданні кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва

Протокол No 2 від «22» серпня 2025 року

Завідувач кафедри **Мирослава ЖАВОРОНКОВА**

Схвалено методичною радою факультету АБДПМ

Протокол No 1 від «25» серпня 2025 року

Голова методичної ради **Оксана ГАЛУНКА**

Пояснювальна записка

Сучасне суспільство все більше глобалізується та інтегрується. Тому науковець повинен комунікувати не тільки у межах ЗВО чи країни, а має розширювати свої науково-педагогічні горизонти. І якщо раніше певною перепорою для цього було фінансування, то на сьогодні наявність програм обміну й грантових навчань усуває її. Адже нові можливості дозволяють обмінюватися знаннями зі своїми закордонними колегами, набувати додаткових знань і навичок у різних сферах, зокрема і у мистецтві. Дана навчальна дисципліна навчить здобувачів, як обирати потрібні гранові проекти в сфері мистецтва, на що звертати увагу, аналізувати фінансові, організаційні та правові можливості для планування успішного навчання й наукової діяльності в країнах Європи. Також курс ознайомить студентів з формальними вимогами до оформлення заявок на гранти, підготовкою до співбесіди, тренування стратегій самопрезентації чи презентації власного дослідження.

Мета і завдання освітньої компоненти «Європейська грантова система підтримки наукових досліджень у мистецтві» – висвітлити основні програми підтримки наукових досліджень у мистецтві, обміну, які функціонують між країнами ЄС та Україною, їх історію та головні завдання таких програм; розповісти про досягнення програм і окремих учасників. Практична складова – навчити студентів використовувати можливості грантових міжнародних освітніх проектів, здійснювати пошук іноземних кураторів проектів, правильно оформляти заявку з актуальними оригінальними пошуковими завданнями, дотримуючись норм і правил академічної доброчесності та антикорупційних проявів.

Завдання

- підготовка студентів до подолання основних викликів сучасної освіти;
- набуття знань і умінь для професійної підготовки майбутнього науковця у сфері мистецтва
- ознайомитися з доступними програмами й проектами;
- проаналізувати головні переваги та вимоги до академічних обмінів;
- навчити студентів формувати заявку;
- застерегти від головних помилок під час подання заявок;
- пояснити головні критерії оцінки реалізації проектів;
- сприяти навичкам критичного мислення.

Пререквізити. Засвоєння навчальної дисципліни «Європейська грантова система підтримки наукових досліджень у мистецтві» передбачає інтеграцію знань, умінь і навичок з такої дисципліни як «Основи наукових досліджень» Ефективність засвоєння навчальної дисципліни підвищують навчальні дисципліни «Історія сучасного мистецтва», «Академічний рисунок», «Академічний живопис».

Постреквізити. Вивчення навчальної дисципліни є базою для набуття передбачених ОП компетентностей і результатів навчання, а також необхідні для написання здобувачем освіти кваліфікаційної роботи.

Компетентності та програмні результати навчання згідно ОП.

У процесі вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має набути таких компетентностей та програмних результатів: Інтегральна компетентність (ІК) Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 13. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні компетентності (СК):

СК 5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

СК 6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

СК 7. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

СК 10. Здатність усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.

СК 12. Здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 3. Формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення.

ПРН 4. Орієнтуватися в розмаїтті сучасних програмних та апаратних засобів, використовувати знання і навички роботи з фаховим комп'ютерним забезпеченням (за спеціалізаціями).

ПРН 9. Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.

ПРН 13. Застосовувати сучасне програмне забезпечення у професійній діяльності (за спеціалізаціями).

декоративного та сучасного візуального мистецтва.

ПРН 18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності

Здобувач освіти повинен:

Знати

- структуру фондів ЄС: розуміти різницю між ключовими програмами, такими як «Креативна Європа» (Creative Europe), «Горизонт Європа» (Horizon Europe) та програмами мобільності (наприклад, Erasmus+ або Erasmus for Young Entrepreneurs).
- піпологию грантів: знати види грантів (індивідуальні, колективні, дослідницькі, мобільні, резиденції).
- життєвий цикл проекту: розуміти етапи від виникнення ідеї до фінального звітування.
- критерії оцінювання: знати, за якими параметрами експерти оцінюють заявки (актуальність, якість реалізації, вплив, бюджет).
- юридичні та етичні аспекти: розуміти правила авторського права в ЄС, вимоги до відкритого доступу (Open Access) та етичні стандарти наукових досліджень у мистецтві.

Вміти:

- самостійно знаходити актуальні конкурси на порталах на кшталт Funding & Tenders Portal або спеціалізованих ресурсах для митців.
- чітко формулювати мету, завдання та наукову новизну дослідження в контексті мистецтва.
- складати кошторис проекту, розраховувати витрати на персонал, матеріали та промоцію згідно з європейськими нормами.
- вміти шукати партнерів у різних країнах ЄС для створення міжнародних консорціумів.
- оформлювати проектну документацію англійською (або державною) мовою відповідно до стандартів конкретного фонду.
- планувати заходи з поширення результатів дослідження (виставки, публікації, конференції).

Опис навчальної дисципліни. Загальна інформація

Форма навчання	Рік зпідготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	2025-2026	7	3	90	16	-	14	-	60	-	залік

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади європейської грантової системи підтримки наукових досліджень у мистецтві та академічних обмінів												
	Всього	ЛК	С			С.Р						
Тема 1. Історія формування системи грантів та академічного обміну	10	2	2			6						
Тема 2. Завдання європейської системи підтримки науковців у сфері мистецтва	6		2			4						
Тема 3. Переваги та недоліки сучасних грантових мистецьких програм	8	1	2			5						
Тема 4. Доступні програми академічного обміну для студентів ЧНУ	6	1				5						
Тема 5. Реалізація власних ідей в Україні з використанням доступних грантових програмах для студентів ЧНУ	9	2	2			5						
Тема 6. Як уникнути помилок під час підбору гранту чи програми підтримки наукових досліджень та академічних обмінів	7	2				5						
Разом за ЗМ1	46	8	8			30						
Змістовий модуль 2. Підготовка, написання та подача проекту для здобуття гранту чи академічного обміну												
Тема 1. Пошук програм та уміння підбору згідно власних навичок	8	2				6						
Тема 2. Написання програми. Подання та презентація проекту	10	2	1			7						

Тема 3. Написання звіту за результатами грантової програми	8		1			7							
Тема 4. Європейський кодекс доброчесності наукових досліджень (The European Code of Conduct for Research Integrity). Академічна свобода та відповідальність: межі творчого пошуку та недопустимість маніпуляцій даними або плагіату в мистецтвознавчих дослідженнях.	9	2	2			5							
Тема 5. Антикорупційні механізми в управлінні проектами: прозорість бюджетування (Financial Transparency). Процедури закупівель за стандартами ЄС:	9	2	2			5							
Разом за ЗМ 2	44	8	6			30							
Усього годин	90	16	14			60							

Тематика семінарських занять з переліком питань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Історія та мета реалізації грантових проектів і програм академічного обміну	2
2.	Завдання європейської системи підтримки науковців з України	2
3.	Особливості програм академічного обміну для студентів-гуманітаріїв	2
4.	Програма «Erasmus Mundus» та «Erasmus+»	2
5.	Практичне написання програми-заявки	1
6.	Методика написання «research plan»	1
7.	Академічна свобода та відповідальність: межі творчого пошуку та недопустимість маніпуляцій даними або плагіату в мистецтвознавчих дослідженнях.	2
8.	Антикорупційні механізми в управлінні проектами: прозорість бюджетування (Financial Transparency). Процедури закупівель за стандартами ЄС:	2
	Всього	14

Зміст завдань для самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	<i>Пошукові, дослідницькі й аналітичні роботи</i>	
1.	<p>Ідея наукового обміну, як виклик сучасним реаліям</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що таке академічний та науковий обмін і яку роль він відіграє у сучасній освіті? 2. Які виклики сучасного світу впливають на організацію наукового обміну? 3. Які переваги та ризики для студентів та викладачів у міжнародному обміні? 	4
2.	<p>Сучасні підходи у науковому дослідженні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які методологічні підходи використовуються у сучасних наукових дослідженнях? 2. Чим відрізняються кількісні та якісні методи дослідження? 3. Які інноваційні інструменти та ресурси допомагають у науковому аналізі? 	4
3.	<p>Форми академічного обміну</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які основні форми академічного обміну існують? 2. Чим відрізняється студентський та викладацький обмін? 3. Які особливості обміну в межах університетських та міжнародних програм? 	4
4.	<p>Участь ЧНУ у грантових проектах</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які грантові програми за участю ЧНУ існують? 2. Які основні цілі та завдання грантових проектів університету? 3. Які можливості отримують студенти та викладачі ЧНУ через участь у грантах? 	5
5.	<p>Академічний обмін за участю студентів та викладачів ЧНУ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які переваги та перспективи відкриває академічний обмін для студентів? 2. Які завдання та обов'язки викладача під час академічного обміну? 3. Як оцінюється ефективність участі університету в обміні? 	4
6.	<p>Поясніть які вимоги повинен виконати шукач академічного обміну</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які документи та умови необхідні для участі в академічному обміні? 2. Які компетенції та навички оцінюють під час відбору кандидата? 	5

	3. Які етичні та академічні стандарти повинен дотримуватися кандидат?	
7.	Класифікація грантових програм 1. На які типи поділяються грантові програми? 2. Які відмінності між національними, міжнародними та університетськими грантами? 3. Які критерії відбору та фінансування використовуються у різних програмах?	4
8.	Висвітліть переваги та недоліки онлайн стажування 1. Які основні переваги дистанційного стажування для студентів та викладачів? 2. Які обмеження та труднощі можуть виникати під час онлайн стажування? 3. Як онлайн стажування впливає на розвиток професійних та академічних навичок?	4
9.	Роль і місце ЄС у реалізації проектів 1. Яка роль ЄС у фінансуванні та підтримці академічних проектів? 2. Які програми та ініціативи ЄС доступні для університетів та студентів? 3. Як ЄС забезпечує контроль якості та ефективності реалізації проектів?	5
10.	Методи пошуку наукового куратора 1. Які способи визначення та залучення наукового керівника існують? 2. Які критерії вибору наукового куратора для проекту чи дослідження? 3. Як встановлювати ефективну комунікацію та співпрацю з куратором?	4
11.	Заповнення Ethics Issues Table для власного проекту. 1. Які етичні питання варто враховувати під час планування наукового проекту? 2. Як правильно заповнити таблицю Ethics Issues Table? 3. Які кроки слід зробити для запобігання етичних порушень у проекті?	5
12.	Розробка «Кодексу етики проекту» для команди, що працюватиме над грантом. 1. Які основні принципи етики необхідно закласти в кодексі? 2. Як забезпечити дотримання етичних норм усіма членами команди? 3. Які процедури контролю та відповідальності передбачає кодекс?	4

13.	Симуляція перевірки звіту: пошук «підозрілих» витрат у тренувальному фінансовому звіті. 1. На які ознаки підозрілих витрат слід звертати увагу? 2. Які методи аналізу фінансового звіту є ефективними? 3. Як документально підтвердити або спростувати підозрілі витрати?	4
14.	Заповнення Ethics Issues Table для власного проєкту. 1. Які уроки можна винести з попереднього заповнення таблиці? 2. Які етичні ризики залишилися незмінними або потребують уточнення? 3. Як забезпечити відповідність проєкту академічним та етичним стандартам?	4
Разом		60

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Оцінка за національною шкалою	Сума балів	Оцінка ECTS	Визначення
Відмінно	90-100	A	Студент виявляє глибокі та системні знання з проблематики академічного та наукового обміну, грантової діяльності, етики наукових досліджень, сучасних підходів у науці. Уміє самостійно здійснювати пошуково-дослідницьку та аналітичну діяльність, коректно формулює мету і завдання роботи, робить аргументовані висновки. Демонструє критичне мислення, креативний підхід, здатність аналізувати реальні кейси (грантові програми, академічні обміни, фінансові звіти, етичні ситуації). Самостійно добирає актуальні, достовірні та верифіковані джерела, коректно їх використовує та оформлює відповідно до академічних вимог. Вільно і логічно викладає матеріал, аргументує власну позицію, дотримується академічної доброчесності та норм наукового стилю.
Добре	80-89	B	Студент впевнено володіє теоретичним матеріалом, коректно розкриває тему самостійної роботи. Уміє застосовувати здобуті знання у типових аналітичних і практичних ситуаціях, пов'язаних з академічним обміном і грантовою діяльністю. Робота має логічну структуру, достатній рівень аргументації, коректні висновки. Джерельна база є достатньою, однак аналіз може бути менш глибоким або частково репродуктивним.

	70-79	C	Студент орієнтується в основних поняттях і підходах теми, здатний узагальнювати та систематизувати інформацію під керівництвом викладача. Допускає окремі неточності у формулюваннях, висновках або структурі роботи. Використовує обмежену кількість джерел, аргументація є частково недостатньою. Виявляє базові аналітичні навички, однак креативність і самостійність виражені неповною мірою.
Задовільно	60-69	D	Студент може відтворити основний теоретичний матеріал, демонструє загальне розуміння теми. Аналіз поверхневий, значна частина матеріалу має репродуктивний характер. З допомогою викладача здатний робити елементарні висновки та виправляти помилки. Робота має порушення логіки викладу, стилістики або оформлення джерел.
Незадовільно	35-49	FX	Студент володіє матеріалом на початковому рівні, відтворює окремі фрагменти навчального матеріалу. Відсутній цілісний аналіз, висновки не відповідають змісту роботи або відсутні. Джерельна база вкрай обмежена або використана некоректно. Робота не відповідає основним вимогам до самостійних дослідницьких завдань.
Незадовільно	1-34	F	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнавання окремих понять і фактів. Завдання виконано формально або не виконано; відсутня логіка викладу та аргументація. Не дотримано вимог академічної доброчесності та оформлення роботи.

Методичні рекомендації до самостійної роботи з курсу «Європейське грантова система підтримки наукових досліджень у мистецтві»

Самостійна робота студентів передбачає крім підготовки та виступів на семінарських заняттях, ще й вивчення індивідуально окремих питань дисципліни, що не увійшли до переліку лекційних і семінарських завдань. Лектор самостійно визначає умови та форми звітності студентів щодо цього типу роботи. Також елементом науково-дослідної самостійної роботи студента є написання реферату.

При здійсненні цього комплексу самостійної роботи студент повинен сформувати такі здатності та систему умінь:

1. Сформувати якісне розуміння студентами ролі грантової підтримки в системі фінансування наукових досліджень, в розвитку науки та суспільства.

2. Стимулювати інтерес до розробки досліджень, що відповідатимуть сучасним науковим запитам та пошуку ресурсів на проведення цих досліджень.

3. Напрацювати вміння формулювати цілі дослідження не тільки на науковому рівні, але і враховуючи вимоги, що висуваються організаціями, які надають грантову підтримку.

4. Спонукаати до раціонального вибору моделі подання на грантову допомогу, розрізнення індивідуальних та групових заявок, оцінки умов стажування та залучення декількох видів підтримки в рамках одного проекту.

5. Сприяти розвитку компетентності грамотного оформлення документації на всіх етапах отримання допомоги.

6. Підготувати до правильного планування витрат та ресурсів, що потребуватиме дослідження, складання бюджету, реальної оцінки наявних ресурсів та обсягів роботи.

Оцінювання завдань для самостійної роботи студентів здійснюється в процесі поточного та підсумкового контролю.

1. Самостійність і креативність (аналітичний підхід, новизна постановки проблеми, здатність до генерації ідей);
2. Аргументованість та обґрунтованість висновків;
3. Достовірність, репрезентативність і верифікованість використаних даних;
4. Використання першоджерел, системність і коректність викладеного матеріалу;
5. Логічність структури, академічна грамотність, дотримання вимог до оформлення посилань і джерел.

Пропонована тематика ІНДЗ

№	Назва теми
1.	Охарактеризуйте поняття «грантовий проект» та його головні завдання
2.	Розкрийте практичний результат академічного обміну
3.	Країни та університети доступні для грантових проектів студентів ЧНУ
4.	Проаналізуйте пошукові системи грантових проектів та програм академічного обміну
5.	Дайте оцінку ефективності академічного обміну науковців
6.	Особливості грантових програм зі спеціальності «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»
7.	Методи реалізації проектів
8.	Проаналізуйте основні грантові проекти на доступність та практичність втілення

Основною формою *індивідуальної роботи студентів* є виконання індивідуальних науково-дослідних завдань, що є обов'язковою складовою

навчальної програми дисципліни за вимогами кредитно-модульної системи. Основною метою ІНДЗ є виявлення та поглиблення науково-пошукового інтересу студентів у межах пропонованого курсу, формування мотиваційної сфери позитивного ставлення до навчання і самостійної пошукової роботи, що є невід'ємною умовою успішного навчання. Навчальний проект обирається студентами за погодження з викладачем. Під час виконання ІНДЗ студенти мають продемонструвати авторську самостійність, здатність до цілеспрямованого пошуку, відповідність науковим критеріям та практичну доцільність результатів. Проте студент повинен показати, що він має повну свободу у виборі форми і теми індивідуального проекту. За умови обґрунтування студент може запропонувати власну форму та тему ІНДЗ. В окремих випадках допускається виконання колективних ІНДЗ, у залежності від складності та обсягу обраної дослідницької роботи.

Форми ІНДЗ можуть бути різними:

- ✓ створення та підготовка презентації;
- ✓ створення тематичних оглядів документів та публікацій;
- ✓ підготовка тематичних рефератів новітньої зарубіжної та вітчизняної літератури;
- ✓ підготовка та захист аналітичної статті на обрану тему.

В процесі роботи над ІНДЗ студент повинен опрацювати відповідне коло джерел і продемонструвати здатність до узагальнень, аргументованих оцінок та критичного мислення.

При оцінюванні ІНДЗ враховується: оригінальність ідеї, самостійність розробки і виконання, змістовність та наукова обґрунтованість, якість виконання.

Есе і реферативні доповіді

1. Особливості роботи німецьких університетів та інших закладів вищої освіти.
2. Особливості роботи австрійських університетів та інших закладів вищої освіти.
3. Вимоги до написання мотиваційного листа.
4. Норми написання автобіографії та резюме.
5. Підготовка плану досліджень.
6. Створення презентації власного дослідження.
7. Алгоритми самостійного пошуку інформації при укладанні та оформленні заявок на закордонні науково-дослідницькі гранти.
8. Характеристика міжнародних організацій, що здійснюють фінансування науково-дослідних проєктів українських вчених і студентів

Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни використовуються:

1) традиційні дидактичні методи та прийоми:

– словесні: лекція, розповідь, бесіда, дискусія, дебати, повідомлення, опитування;

– наочні: показ, метод ілюстрацій, метод демонстрацій (використання ілюстрованих посібників, таблиць, замальовок на дошці тощо, задіяння комп'ютерної та мультимедійної техніки, демонстрація навчальних фільмів, інформаційних відеороликів, мультимедійних презентацій тощо);

– практичні: вправи, практичні роботи тощо.

2) інноваційні методи навчання: проблемне навчання, контекстне навчання (як інтеграція навчальної, наукової та практичної діяльності), особистісно-орієнтоване навчання, навчання у співпраці, ситуаційне навчання, дистанційне навчання (згідно розпоряджень щодо організації освітнього процесу), перевернутий клас (flipped classroom), метод проєктів;

3) інтерактивні методи навчання: корпоративне навчання (навчання в парах, робота в малих групах), колективно-групове навчання («велике коло», мікрофон, незакінчені речення, мозковий штурм, навчаючи – вчуся); стимулювання творчої активності студентів (цікаві аналогії; фасилітована дискусія, вирішення ситуативних задач (Case study)); елементи навчального тренінгу.

Система контролю та оцінювання

Види контролю

- *поточний контроль передбачає:* письмовий контроль (самостійна робота, термінологічний диктант, реферат, есе, самоконтроль та взаємоперевірка), практичний контроль
- *рубіжний контроль передбачає:* письмові контрольні роботи у кінці змістового модуля 1 та змістового модуля 2 або автоматизоване тестування у системі електронного навчання Moodle.

Загальна сума балів за всі виконані завдання, види робіт, передбачені планом семінарських занять, самостійної роботи студента, письмових контрольних робіт (автоматизованого тестування у системі електронного навчання Moodle) у кінці змістових модулів становить 60 балів.

– *підсумковий контроль* (максимально – 40 балів) проводиться у формі **заліку** з навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни.

Форми контролю

– *індивідуальний контроль* (кожен студент отримує своє завдання, яке він повинен виконати без сторонньої допомоги);

– *самоконтроль/програмований контроль* (можливість самостійно перевірити правильність відповіді чи виконаного завдання. Використовується для організації фронтальної роботи і колективного обговорення індивідуально одержаних результатів).

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю.

Макимум балів, які студент може отримати за одне заняття або окремих вид роботи, зокрема тієї, що винесена на самостійне опрацювання, – 8 балів.

4.1-5 балів «Відмінно» - Відповідь базується на наявному знанні структури навчальної дисципліни, її провідних категорій, вмінні логічно обґрунтовувати питання. Здобувач освіти грамотно відповідає на базові, а також додаткові питання, проявляючи при цьому творчі здібності й аналітичне мислення. Відповідь студента виявляє його знання першоджерел і вміння використовувати додаткову літературу.

3.1-4 балів «Добре» - Відповідь базується на аналітиці вивченого матеріалу. Здобувачу освіти притаманне добре знання структури дисципліни. Обґрунтовано викладається лекційний курс. При цьому проявляються його вміння використовувати знання, набуті в ході практичних занять. Здобувач освіти використовує першоджерела й основну літературу. Мають місце несуттєві помилки в поясненні деяких аспектів дисципліни.

2.1-3 бали «Задовільно» - Відповідь базується на рівні репродуктивного мислення. Мають місце слабкі знання структури навчальної дисципліни. Присутні помилки при відповіді на основні питання. Незнання першоджерел і додаткової літератури. Наявність хибних тлумачень при аналізі практичних завдань. Відсутність логічно обґрунтованих висновків.

1-2 бали «Незадовільно» - Здобувач освіти не знає значної частини викладеного матеріалу. Мають місце грубі помилки при відповіді на основні питання. Відсутні навички опрацювання базової літератури дисципліни.

Оцінювання завдань для самостійної роботи студентів здійснюється в процесі поточного та підсумкового контролю.

1. Самостійність, креативність (аналітичний підхід, генерація ідей, новизна постановки проблеми), аргументованість.
2. Доступність, репрезентативність та верифікованість отриманих даних і результатів.
3. Використання першоджерел, системність, достовірність викладеного матеріалу, стилістика (загальна грамотність, легкість сприйняття текстів та матеріалу).
4. Логічність викладу, посилання на використану літературу і джерела.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)											Кількість балів (екзамен)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2						40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11		
5	6	5	5	6	6	5	6	5	6	5		

Модульна контрольна робота передбачає 3 бали.

Так, оцінка 3 бали – відповідь належить до високого рівня засвоєння навчального матеріалу, є повною, логічною, аргументованою та доказовою.

1-2 балів виставляється за відповіді студентів, які носять фрагментарний і неповний характер; не завжди є логічними і обґрунтованими, однак присутні власні судження та висновки.

0,5-1 бал – теоретичні і фактичні знання відтворюються репродуктивно, без осмислення, аналізу. Відповідь не містить елементів власного судження або взагалі відсутня.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно

Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим, самостійним, повторним опрацюванням навчальної дисципліни до перескладання

A – «відмінно» – якщо студент набрав 90–100 балів, глибоко і всебічно знає зміст курсу, рекомендовану літературу, наукові першоджерела, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, пов'язує програмовий матеріал із профілем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

B, C – «добре» – коли студент набрав 70–89 балів, твердо знає курс і рекомендовану літературу. Добре засвоїв практичні навички, аргументовано викладає матеріал, висловлює свої міркування про ті чи інші психологічні феномени, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу.

D, E – «задовільно» – якщо студент набрав 50–69 балів, в основному знає курс, рекомендовану літературу, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено почувається, виконуючи практичні завдання, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутнім фахом.

FX – «незадовільно» з можливістю перескладання – коли студент набрав 35–49 балів, не опанував зміст курсу, вкрай слабо знає загальну літературу курсу, не знає наукових фактів, визначень, правил та законів. Часто пропускав лекції та практичні заняття.

F – «незадовільно» з обов'язковим повним курсом – якщо студент набрав 1–34 бали, не опанував зміст курсу, не знає загальної літератури курсу, не знає наукових фактів, визначень, правил та законів. Відсутнє наукове мислення, практичними навичками не володіє. Часто пропускав лекції та практичні заняття.

Перелік питань для підсумкового контролю

1. Охарактеризуйте історію формування системи грантів та академічного обміну.
2. Проаналізуйте етапи розвитку основних напрямів реалізації грантів у сфері мистецтва.
3. Визначте завдання європейської системи підтримки науковців.

4. Змалюйте механізм прийняття рішення щодо надання гранту і процедуру передачі грантових коштів.
5. Розкрийте можливості доступних програм академічного обміну для студентів ЧНУ.
6. Охарактеризуйте конкурс на подання заявок в рамках програми ERASMUS+.
7. Визначте особливості академічної мобільності за програмою ERASMUS+KA107.
8. Проаналізуйте стипендії Німецької служби академічних обмінів (DAAD).
9. Розкрийте можливості для студентів, що надаються Австрійською службою академічних обмінів (OEAD).
10. Визначте основні завдання Програми імені Фулбрайта в Україні.
11. Змалюйте можливості для здобуття вищої освіти у рамках грантів від урядів іноземних держав.
12. Опишіть вимоги конкурсу «Молодий вчений року».
13. Проаналізуйте вимоги конкурсу «Global Teacher Prize Ukraine 2021».
14. Охарактеризуйте програму «Scholarship в Україні».
15. Опишіть гранти для студентів від «House of Europe».
16. Визначте завдання стипендіальної програми «Завтра.UA».
17. Змалюйте основні характеристики програм «Студії Живої Історії» та «Історія починається в родині: діалог поколінь».
18. Як уникнути помилок під час підбору гранту чи програми підтримки наукових досліджень та академічних обмінів?
19. Проаналізуйте типові умови участі у грантових програмах з мистецтва.
20. Охарактеризуйте етапи підготовки проектної заявки. Типова структура заявки.
21. Визначте основні принципи написання заявок. Постановка проблеми або обґрунтування потреб проекту.
22. Опишіть процес підготовки фінансової частини заявки.
23. З'ясуйте приклади видів діяльності (заходів), необхідних для отримання бажаних результатів під час виконання проекту.
24. Складіть робочий план (графік) здійснення проекту.
25. Опишіть критерії визначення цільової аудиторії проекту.
26. Подайте механізм визначення можливих ризиків проекту.
27. Охарактеризуйте процес звітування за результатами грантової програми.
28. Опишіть типові форми і частоту подання звітів по грантах. Фінансова документація проекту.
29. Розкрийте сутність поняття «грант».
30. За якими ознаками класифікують гранти та які види грантів вам відомі?
31. Які існують форми співробітництва з міжнародними фінансовими організаціями?
32. Як змінювалися пріоритети у грантовій діяльності?
33. Мета участі в грантових програмах?
34. У чому переваги та недоліки грантової діяльності?
35. Які умови участі у грантових програмах?

- 36.Що являє собою «проект» в рамках концепції проектного менеджменту?
- 37.Якими є вимоги до проектів?
- 38.Поясніть, що являє собою «життєвий цикл проекту» та розкрийте зміст кожної із його фаз.
- 39.Як здійснюється пошук потенційних донорів?
- 40.Які характеристики грантових конкурсів ви знаєте?
- 41.Які інформаційні джерела грантрайтингу вам відомі?
- 42.Охарактеризуйте типову структуру проектної заявки.
- 43.Що являє собою бюджет проекту?
- 44.Які практичні поради щодо підготовки проектної заявки ви знаєте?
- 45.Які принципи якісного бюджету Вам відомі?

Зарахування результатів неформальної освіти

Здобувач вищої освіти має право на участь у неформальній/інформальній освіті.

У межах поточного контролю до рейтингу студента можуть зараховуватися додаткові бали за умови наявності у нього сертифікату про результати **неформальної/інформальної освіти** з проблеми, що відповідає тематиці курсу («Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-formalnoi-t-a-neformalnoi-osvity.pdf>)); «Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (Ч.3, п. 3.6) (https://www.chnu.edu.ua/media/geupxdun/polozhennia-pro-kontrol-i-systemu-otsiniuvannia_2020.pdf). Доступність інформації для учасників освітнього процесу щодо визнання результатів неформальної освіти забезпечується через оприлюднення вище зазначених документів на офіційному сайті ЧНУ (<https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normatyvni-dokumenty/>).

Критерії оцінювання неформальної/інформальної освіти студентів

Кількість балів, що зараховується студенту, залежить від обсягу здобутих кредитів та отриманих результатів навчання, однак становить не більше 20% (20 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС). Якщо студент пройшов двогодинний курс та має підтвердження у вигляді сертифікату він, відповідно, може отримати 2 бали, тригодинний – 3 бали тощо. За результативну наукову роботу (написання наукової роботи, тез доповідей, участь у науково-практичних конференціях, участь у роботі гуртка тощо) за профілем цієї дисципліни, за рішенням кафедри відповідно до критеріїв, встановлених програмою навчальної дисципліни, студент може отримати до 12 додаткових (заохочувальних) балів у межах максимальної загальної суми балів – 100.

Рекомендована література

Для навчальної дисципліни «Європейська грантова система підтримки наукових досліджень у мистецтві» список літератури має базуватися на офіційних документах Європейської Комісії, посібниках міжнародних організацій та сучасних методичних рекомендаціях.

Основна:

1. Creative Europe Programme Guide 2021–2027. European Commission, 2021. *(Офіційний посібник програми «Креативна Європа», що є ключовим інструментом підтримки мистецтва).*
2. Horizon Europe Programme Guide. European Commission, 2021-2025. *(Настанови щодо участі в головній науковій програмі ЄС, зокрема у Кластері 2: «Культура, креативність та інклюзивне суспільство»).*
3. CulturEU funding guide. EU funding opportunities for the cultural and creative sectors 2021-2027. European Union, 2021. *(Інтерактивний посібник, що систематизує всі джерела фінансування ЄС для культури).*
4. Угода про участь України у програмі Європейського Союзу «Креативна Європа» (2021–2027). Закон України від 30.07.2025.
5. Бабкіна О. В. Проектний менеджмент у культурних та креативних індустріях: Навчальний посібник. Київ, 2021.
6. Work Programme 2023-2025: Culture, Creativity and Inclusive Society. European Commission (Horizon Europe). *(Робочі програми, що визначають конкретні напрями наукових досліджень у мистецтві).*
7. Böhm A., M. Follari, A. Hewett, S. Jones, N. Kemp, D. Meares, D. Pearce, K. VanCauter (2004). Vision 2020. Forecasting International student mobility. UK perspective. British Council. Available [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.britishcouncil.org/eumd_-_vision_2020.pdf.

Додаткова література:

1. Cultural and Creative Cities Monitor. European Commission, 2021. *(Статистичні та аналітичні дані для обґрунтування грантових заявок).*
2. European Cultural Foundation: Annual Reports & Strategic Guidelines 2020-2025. *(Матеріали щодо підтримки транснаціональних мистецьких ініціатив).*
3. Guide to Cost-Benefit Analysis of Investment Projects. European Commission, 2020. *(Для розуміння фінансової звітності та оцінки ефективності великих проєктів).*
4. Research on the impact of arts and culture on health and well-being in the EU. European Commission, 2023. *(Приклад реалізації наукових досліджень у мистецькій сфері).*

5. The Status and Working Conditions of Artists and Cultural and Creative Professionals. European Education and Culture Executive Agency (EACEA), 2021.
6. Грантовий менеджмент: від ідеї до реалізації. Методичні рекомендації Українського культурного фонду (УКФ), 2022.
7. Карпенко М. М. Пріоритети розвитку вищої освіти в Україні в руслі загальноєвропейських тенденцій [Електронний ресурс] / М. М. Карпенко. - Режим доступу : www.niurr.gov.ua
8. Чайковська М. П. Грантова діяльність у сфері мистецтва: міжнародний досвід та українські реалії. *Мистецтвознавча думка*, 2022. №21.

Інформаційні ресурси (електронні джерела)

- Funding & Tenders Portal (офіційний портал ЄС для пошуку грантів): ec.europa.eu/info/funding-tenders
- Національне бюро програми «Креативна Європа» в Україні: creativeeurope.in.ua
- Платформа House of Europe (можливості для митців): houseofeurope.org.ua
- Сайт програми «Горизонт Європа» в Україні: h2020.com.ua
- <https://mediatsproject.wixsite.com/mediats>
- <http://picasa.yzu.am/>
- <https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/>
- <http://nawa.gov.pl/en/scientists/the-ulam-programe>
- <https://www.science-community.org/uk/grants>
- <https://platforma-msb.org/category/donory-msb/grantovi-programy/>
- <https://platfor.ma/specials/erasmus-in-ukraine/>

Політика академічної доброчесності

Освітня діяльність (викладач і студент) ґрунтується на принципах співробітництва та академічної доброчесності.

Політика щодо відвідування занять: відвідування занять є обов'язковим.

Політика щодо академічної доброчесності: академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату, фабрикації, фальсифікації тощо. У разі порушення студентом академічної доброчесності, робота оцінюється на нижчу оцінку або ж незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач залишає за собою право змінити тему завдання. Політика щодо академічної доброчесності регламентується «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»

(<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyia- vlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnom-u-universyteti-imeni-yuriiia-fedkovycha/>), «Етичним кодексом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»

(<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/etychnyi-kodeks-cher-nivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriiia-fedkovycha/>).

Політика щодо дедлайнів і перескладання: роботи, які здаються із порушенням

термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. За наявності поважних причин перескладання модулів відбувається із дозволу деканату.

Політика оцінювання роботи викладача. Здобувачі після кожного заняття оцінюють роботу викладача та можуть залишати відгуки і пропозиції в анкеті в системі електронного навчання Moodle.